

ROVID HIREK

CERNAUTI. Az itteni Rambem Jomité meghívására, a suceavai Erőben Riv Mesulim Rath negyszabású előadást tartott 2000 főnyi tömeg előtt...

STOROJINEC. Április 7-én a Talmud Tóra terjedését enegyszabású Rambem emléknapra rendezték...

BUCUREȘTI. A nepokban „Uniunea economica a Sudentilor evrei” néven szerveztek alakult, a bucaresti zsidó iskolai hallgatók gazdasági érdekeinek védelmére...

DÜSSELDORF. A németben Urdenbachban leterőztettek egy embert, aki hemis papirokkal munkát vállalt...

KÖLN. Egy zsidó baromlikereskedő, amiért az egy csirkét altetés nélkül levágatott és húsát eladta, egy évi és négy hónapi fogsárra ítélték...

FRANKFURT. Sok példányban kiadták itt egy „Válasz a külföldiek boykottpropagandájára” címen egy traktát, amelyben felszólít a zsidó kereskedőket...

SCHWARIN. Az eddig kiadott zsidóellenes boykottpropagandák, amelyben felszólítják a zsidó kereskedőket, akiket boykottálni kell, visszavonták...

NEW-YERSEY. Hoffman, a newyereyi állam kormányzója aláírta az a rendelkezést, amelyreket értelmében, minden vallástemtő és joggyűlölet hirdető megmozdulást, a törvény teljes szigorával fogja büntetni...

JERUZSÁLEM. Nagyszabású ünnepséggel készült Palesztina zsidósága György angol király 25 éves uralkodói jubileumára...

BÉCS. Az angol utlevél kirendeltségnek rendelkezést fogtak rövidesen kapni, a kormánytól, amely szerint a palesztinai vízumok, a mostani 3 hónap helyett 15 hónapra lesznek...

LEMBERG. A Hálal cionisták május 26 és 27-én Lembergben világgkonferenciát fogtak tartani...

LONDON. Samuel Finbergh, aki régebben az alsóházban konzervatív programmal lelt megvalósítva és Salford polgármestere is volt, meghalt...

VARSÓ. Negy felháborodást kellett a lengyel zsidóság körében, hogy a régi vilnai zsinagógát le akerták rombolni...

Stürmer másolat Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A cseh lapok, amelyek demokratikus politika szolgálatában állanak, megdöbbenéssel regisztrálják azt a hírt...

Uj zsidóbarát politika Irakban. A Bonboynben megjelenő „Jewish Tribune” c. zsidó lap bagdadi levele: írja, hogy Yassin Al Hassini pász, aki az iraki kormány új miniszterelnöke...

Sádcshónafésért szépen fizetnek annak, aki ajánlana egy helybéli, szigorúan vallásos, szép, fiatal, vegyesen övezgyasszonyt, gyermek lehetne...

Kitüntetés. Magas tisztelés érte Ajud véros negyfelénél közmegebecsülésnek örvendő fél lecskereskedőt, Israel Adof vaskereskedőt és Renyovits Mór mamutulajdonost...

Nősülne: 36 éves elvált, gyermektelen, jó állásban levő, izr. Főállásviselő. — 30 éves izr. fűszer és vaskereskedő. — 28 éves izr. vagyos és tekintélyes textilkereskedő. — 36 éves izr. ügyes terménykereskedő. — 34 éves izr. orvos, értékes ingatlan vagyonnal. — 28 éves izr. vagyos, ingulennel is rendelkező bórkereskedő. — 37 éves izr. érehségizelt, jól kereső papirkereskedő. — 35 éves vallásos izr. mérnök, kinek egy jól menő bányára van. Közlelőbb „Mirea” íróde, Cluj, Regele Ferdinand 416.

Biro-Bidsan és a külföldi zsidók. Dr D. Lovits, aki először írtja az Ort na, amely célul tűzte ki a mezőgazdaság és ipar fejlesztését a zsidóság körében, nyilatkozott arra a kérdésre vonatkozólag, hogy vajon milyen lehetőségek mellett juthatnak külföldi zsidók a szovjet zsidó köztársaságba, a szibériai Biro Bidsanba...

Streicher és Lindbergh Béby. A nürnbergi zsidó lapnak, a „Stürmer”-nek legutóbbi számában számos cikk foglalkozik a Lindbergh gyermekének elrablásával és megölésével és ezt is zsidóellenes heccre akarja visszavezetni...

Rheuma, köszvény és ízületi gyulladások. Legjobb bevált gyógyszere a Togal-tabletta. Kiválasztja a húgysavat. Még elhanyagolt esetekben is gyógyító hatású! Használja teljes bizalommal! Minden gyógyszerüzletben és drogériában. Lei 52.— és Lei 130.— Svájci készítmény!

Rheuma, köszvény és ízületi gyulladások. Legjobb bevált gyógyszere a Togal-tabletta. Kiválasztja a húgysavat. Még elhanyagolt esetekben is gyógyító hatású! Használja teljes bizalommal! Minden gyógyszerüzletben és drogériában. Lei 52.— és Lei 130.— Svájci készítmény!

ZSIDÓ HUMOR

ÉS KISZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Nem olyan nagy megtiszteltetés

Mikor R. Hirschel Lewin, volt londoni, halberstadi és manheimi rabbi meghívják Berlinbe, a különböző újdövek lezajlása után a közseg zsidókat is elhívték gratulálni a megválasztottnak, aki így nagy és büntető megtiszteltetés...

A hal és az ital

Miert isznak a csehszlovák péntekest hal előtt és után egy kis szalonnával? Egy jókedvű csehszlovák meggyeztet. Mikor a hal a nyelvére kerül, a próféta kiadottól a hal gyomrában és az kenyelen volt a kiadott megéből. Már megint a hal a nyelvére kerül, a próféta kiadottól a hal gyomrában és az kenyelen volt a kiadott megéből...

A kántor hizeleghet

A Süchen Aruch szerint meg van engedve, hogy a kántor hizeleghet a hitkezés fogalmán, ha ezzel a templomátogatásra sziktítja őket. Miért nem írja a Süchen Aruch ugyancsak a rabbihoz vonatkozólag is?

A legnagyobb héber költő

A Biak halálával kapcsolatban, felelevenedik egy anekdota, ami éveket eozótt tartotta magát: A Palesztinába utazók között feltűnt egy héber költő, aki nemcsak költészetre, de szerénytelenségre is kivált. Mint másodosztályú utas, séfált általában az elsőosztályú sétateren vevőzte. Egy matróz hozzápetített és figyelmeztette ezen illetlen eljárásra...

Rothschild anekdota

Mint a legidősebb Roth child fia és etjük halála után a család fele, Nátán, híveit is nem egyeztet szótla, ha a bárói rangot feladja, sőt a zsidó külföldi Károly öccséhez volt igen szigorú, aki rendkívül fényes házat vezetett Napolyban és egy alkalommal, mikor a fiairól beszélt Nátánnak, „fiatal bárók”-nek nevezte őket.

Kétféle bizakodás

Rabbi Mordechai a híres lubavitz, érási nyomorban áll. Családja a szó szoros értelmében éhezett, ő maga azonban a legnagyobb lelki nyugalommal állt föl a szűkület ellen. — Törődj inkább azval, hogy a kelyked becsületese kereskedők legyenek, mert a báróságokkal eddig még egy rézgera sem kerestek!

Baruch Dajan Haemeth

Egy orthodox körökben közzismert ur, visszaérkezett palesztinai tanulmányútról. — Egy másik zsidó uriember találkozik vele az utcán, kezét nyujtva, azt mondja neki Baruch Dajan Haemeth — Mit mond Ön? mondja a megszólított hűdeve, hiszen nekem „Solom alchem” jár és nem ez a szokottan köszöntési mód. — Tudja kérem, nálunk az a „din” van, ha valaki rossz híreket hall, akkor Baruch Dajan Haemethet kell mondanunk. És uraságod bizonyára rossz híreket fog terjeszteni, tehát joggal köszöntöttem eképpen.

NEPUNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA Strada Iosif Vulcan No. 4. Telefon: 440. ZSIDÓ HETILAP Szerkeszti: WASSERSTROM SÁNDOR

Reviziót — a cionista revizionizmus kérdésében

Sokat íprengtünk azon, hogy hozzányuljunk ehez a rendkívül kényes kérdéshez. A revizionisták Párisban elhatározták, hogy kiadják a cionista világszervezetből és külön után haladnak. Megtagadják a cionista egyezés gondolatát és megtagadják azt, hogy a cionizmus ezentúl a hivatalos világszervezet képviselője kifelé, hanem a meglévő évilteskedés mellett, egy „ellenszervezet” létesítésére, hagyományos egységét.

jen, amelyn a távoltság a világszervezet újulól mindig messzibbre esné, ugyannyira, hogy a végén két testvér tábor nézne egymással ádáz farkasszemet. Talán még ma és most nem késő. Hangotok meghallani Párisban is. De meg kell, hogy hallgatnak a románai, csehszlovákiai, jugoszlávai és a szentföldi revizionistáknál is és engedjék meg nekünk, ha arra kériük őket, hogy mérsékeljék ezt a harcmodort és befolyásoln igyekezzenek az illetékeseket arra, hogy ne menjenek el a végsőökig. Vegyének példát a mizrachistáktól. Mennyi ezernyi sérelem, tárgyi és szemléli bánás érte őket a hosszú évek alatt. Hányszor kullogtak hátul, mennyiszor nem respektálták őket és tisztelhetetlenség becsületes, vallásos zsidó elveiket. De nem tömörültek kiön és nem váltak ki, hanem bent, a szervezet határain belül vettek fel a harcot és igyekeztek megvalósítani minél többet, célkitűzéseikből és elgondolásaikból. Ott is voltak és vannak külföldi hangok, ott is hívta őket, az Aguda a külföldiakra. Hívja már őket 20 esztendeje és a mizrachistáknak, mindenkor az volt az álláspontjuk, hogy nem inkább benn a halárhoz, mint kevesebbel, mint külvilági orszonoltn a várat.

lyeskelhetünk. Az egész világ öröme és gaudiumára, az arabok legnagyobb meglepődésére történnék ez a testvérharc, amely a Népszövetségnek, a mandátum bizottságnál és az angol hatalomnál is furcsa impressziókat váltana ki. Vissza, ha még nem késő! Vegye kezébe Weizman és Sokolov, vegyék kezükbe az amerikaiak, álljon előtérbe, minden tekintély, ember, szervezett és sajtó és próbálja az áldáhatatlannak vélt akadályokat valamiképpen mindkét oldali koncesszióval eliminálni. Nem szabad a kenyértörésnek megfőrténni. Tiszta zsidó szívvel és meggyőződéssel hirdeljék az egység végtelenül nagy fontosságát és hívunk minden zsidó testvért, hogy pártatlanul, csak a nagy cél érdekében ne engedje, hogy az egymás elleni harc, még jobban elmérgesedjék. Reviziót követelünk, a cionista revizionizmus kérdésében. Hagyjuk csak békében és a mai idők bámulusos tempójában fejlődni Palesztinát, hagyjuk, hogy újabb és újabb szavazatok jussanak be és találják meg a fejlődés létalapjait. Ha ott már elérjük a megfelelő lélekszámot, ami a jelenlegi tempó mellett nagyon közelnek látszik, úgy rövidesen ugyis ott oldódik meg minden kérdés — magától. Akkor nem elvi harc lesz az, hogy mit értünk Judentátt alát — mert ott fog állani a zsidó állam, létszen, akármint hirdettek a revizionisták és bármit is vallanak elvili a histadrutikák. De ne akadályozzuk meg harcokkal, a fejlődés gyors tempóját. Ez a legfőbb és a legmagasabb cél, aminek ma fűten kell, minden zsidó testvérünk!

Pilsudsky marsall halála és a zsidóság

Világszerte élénk kommentárik a lengyel köztársaság egyik megalapítójának Pilsudsky marsallának halálát. A lengyelek nem zeli hőse sokat alkotott a független lengyel köztársaság megalapítás érdekében és romantikus hősként vonult be a lengyel nép történelmébe. Lengyelország háro és félmilliónyi zsidósága, amely az összehalásának több mint tíz százalékát képezi, aggodalommal látja Pilsudsky marsall halálát. A marsall bár szoros

nexust tartott fenn a német nemzeti körökkel, azonban katonai diktatúra alapján vezette az országot és nem engedte, hogy a szélsőjobboldali irányzat vezesse át uralmát. A zsidóság bizonyos szempontból nyugodtan végezhetette napi munkáját eddig. A marsall halála esetleg még jobban szabadjárta engedti az antisemitizmus lefojtott furát, ami tekintve a lengyelországi zsidóság nagy számát, rendkívül nagy jelentőséggel bír az egész világ zsidóságára nézve.

Bucurestiben anketot tartanak a hitközségek a kultusztorvény végrehajtási utasítása ügyében

A kultuszminiszterium elkészült a kultusztorvény végrehajtási utasításának rendelkezéseivel és Lepdatu kultuszminiszter rövidesen a különböző egyházak vezetői ankétára szándékosan összehívni, melyből végérvényesen szankcionálhatna a kormányval. A zsidóság valamennyi zsidó hitközségi szervezete egyaránt Bucurestiben anketára gyűlt össze, hogy egységes álláspontot foglaljon ki a végre

hajtási rendelkezéseknek, a zsidó egyházakra vonatkozó részével. Az orth. Központi Irodát Wézel Albert a tudat és Adler József signisparel főrabbi, míg az Izraelita (occident) Központi Irodát dr. Fischer József elnök és Lax Saluator főtitkár képviselik. Az ökirályságbeli hitközségi szervezeteket dr. W. Pildermann, Biermann Sigismund elnökök és Horia Carp főtitkár képviselik. A beszarabiai

zsidóságot Zierelsohn kisenevi főrabbi képi-
selli, míg, ugyancsak megfelelő személyiségek-
kel képviselteti magát a bukovinai zsidóság is.

Egyébként a kérdés rendkívül fontos-
ságra való tekintettel, lapunk részletesen fog-
lalkozik legközelebb a kérdéssel és már

Érdekes hitközségi közgyűlés Oradeán

„1.055.364 lejtel lépte túl az oradeai orth. hitk. veze-
tősége a költségelőirányzatot uralma biztosítására”

Kesztenbaum Miksa képviselőtestületi tag súlyos vádjai
a hitközség jelenlegi vezetőséggel szemben — Gábel Sándort
választották meg ideiglenesen a hitközség főjegyzőjévé

Május 12-én, vasárnap délután rendkívül
érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését az
oradeai orth. hitközség. A közgyűlés, több
okból volt is látogatott, amelyen a 71ből álló
képviselőtestületnek körülbelül 60 tagja
volt jelen. A sokatlan érdeklődés két irány-
szorral pontnak szólt. Az egyik: a új fő-
jegyző választása. A másik: az 1935 és
1934-es zárszámadások betérjesztése.

Ullmann István először nyílt meg az ülés.
Beszámolt az idet pártkaszálási kapányról,
amely szerint 540 méterterületes pászkatá adtak
el, állagban 19 letes egységben. Szerinte a
hitközség haszna 150.000 lejt. Közben el-
szavalt Kohn Dávid pártkaszálást, aki önzellenül
dolgozott és Schwarz Jakab gazd. tanácsos-
nak. A tárgysorozatot másik pontjára tér át. 3
jelöltje van a főjegyzői állásra, de a jelöltek
közül Lebovits Adolf visszavonta pályázatát.
Igy csak két jelölt van: Gábel Sándor és Stern
Miksa. Nagy izgalommal kezdődik a hit-
ko. szavazás, amelynek eredményét lázas
izgalommal várják a terem hallgatóságá kö-
rében. Kihirdetik az eredményt. Gábel Sándor
kapott 34 szavazatot. Stern Miksa 10-et és
Kirsch Henrik volt főjegyző, aki nem volt je-
lölve, 11 szavazatot kapott. Előző enunciaciója
az eredményt, amely szerint egy évi próba-
időre Gábel Sándor lett főjegyzőnek meg-
választva.

A választás után következett a legutolsó
két év zárszámadásának betérjesztése.

Először Meisner Márkus szólt fel sze-
mélyes igyben. 1927-ben 120 dolláros alapít-
ványt (Keren Kálmán) létesített azzal, hogy
évi 10% kamatot mindaddig hoznia kell ütni,
amig elhalálozik, azután pedig elhalálozása
napján a déjének tanuljanak lelkiüdvéért és a
kamatokat adják oda nekik. Amint látja —
mondja Meisner — már életében nem sze-
repl külön tételben ez az összeg, amely
azóta a kamatos kamatokkal együtt 51 000 lejt
tesz ki.

Ullmann István először erre rendkívül nat-
választ ad. Azt mondja, hogy „sok” 10% ka-
mat s ugy állítja be a dolgot, mintha ez egy
„üzlet” lett volna a Meisner Márkus részéről.
Eltű hat százalékos is, hiszen a „konverziós”
tartozás után a banknak is ennyit fizet a hit-
község.

Természetesen a közgyűlés megdöbbenés-
sel hallotta az ifjú előző elszólását, aki egy
idős zsidóemberben önzellen gesztusát, szívtelenül
és értéktelenül ugy állítja be a közvélemény
elő, mintha ezét „bűnelést” érdemelne és
nem elismerést.

Leitner László képviselőtestületi tag, a
Szentegyház elnöke rá is mutatott erre a furcsa
beállításra és hangsúlyozta, hogy ilyen báná-
smód mellett nem is re néhelt egy zsidó bűnelést,
hogy akadjanak önzellen áldozatkész emberek,
akik alapítványokkal gazdagítsák őket. Végül
az előjáróságra bízta a kérdés megoldását.
(Megjegyezni kívánjuk e helyütt, hogy az
Ullmann család, mind a három szereplő felső
generációja, soha sehol, egyetlen oradeai
zsidó alapítványt nem létesített még, az utolsó
50 évben, némi tradíció a nem adakozás,
azért nem tudhatja az ifjú előző, hogy mit is
jelent egy alapítvány és azért beszél ugy róla,
mint egy bűnelés: ügyletről, amelyről alkudni
kell a kamatokra.)

Kesztenbaum Miksa volt gazdasági ta-
nácsos, képviselőtestületi tag csaknem egy

előre leszögezzük azt a nézetünket, hogy e
végrehajtási utasítások olyan felsőbb szak-
cionálást kívánnak, hogy esetleges kormány-
váltásoknál, ne legyen kitéve ez a fontos
ténykedés, bizonyos más felfogások játé-
szerévé, amely súlyos következményeket von-
hat maga után.

órák beszédben mutat arra rá, hogy ez a mai
rezsim önzellenül gazdálkodik és bár
„purifikálónak” nevezi magát, mégis olyan
házakat mutat fel a zárszámadás az 1934
és 1934 évekről, amiről nem beszélni és
elhallgatni, valóságos bűn volna. Kesztenbaum
Miksa számokkal operál. Nem csak szavakat,
hanem adatokat, amelyeket a nyomtatott je-
lenlésekből vett ki és állított össze.

Először is rámutat, hogy az 1935 évi
költségelőirányzat szerint először 993.460 lejt
eredményt mutat ki. Majd a hatodik oldalán
1.431.948 összeget, majd a 7 ik oldalán „kö-
zel két milliós javulást” számol be a jelen-
lés. Végül a benyújtott 1934 éves zárszá-
madás, csupán 654.140 összegről tesz jelentést.
Ezek a számok ellentétben vannak egymással.
A számok között, valahol hiba lehet, mert
nem lehet, hogy a zárszámadásban bevétele-
ként szerepelt összeg és a költségelőirány-
zatban mint „tényleg befolyt” száma között
250.641 lejt különbség legyen. Viszont a ki-
adásnál e két kimutatásnál 420.414 a diffe-
rencia.

Kesztenbaum nem fogadja el a zárszá-
madás adatait már azért sem, mert már a je-
lenlegi rezsim által elkészített 1934 évi
saját költségelőirányzatot, a vezetőség fenn-
maradásának biztosítására 1.055.364 lejtel
lépte túl. Állításainak alátámasztására csupán
három számot ragad ki; amely szerint

545.120 lejt lébblet kiadás van és pedig
az iskola, vegyes száma és igazgatás és ren-
deszlet számláknál, ill. ezeknél a számláknál
vannak nagyrészt ellátatlanok azok a szá-
mok, amelyek ennek a rezsimnek további
fennállásának biztosítására költöttek el. Nem
fontos — mondja Kesztenbaum — hogy egy
hitközségi vezetőség ugy állítsa be önmaga
uralmát, mintha az tiszta a közérdeket
szolgálja és erre alopzasabálytalanul és
minden közgyűlést határozat nélkül, több
mint félmillió lejt költsön el önmaga uralma
biztosítására.

A Központi Iroda szerepe.

Rámutat Kesztenbaum nagy beszédben
erre is, hogy a hitközség a folyó évben az
országos Központi Iroda részére, a mai nehéz
gazdasági viszonyok dacára 114.654 lejt utalt
ki, de cára annak, hogy saját hitközségi kima-
tatás szerinti is csupán összesen 77.671 lejt
illette volna meg. Kérdi, vajon a lébblet
36.893 lejtel milyen ellenszolgáltatást kapott
a hitközség az Irodától? Vagy ez is maga-
sabb közérdek?

Két rezsim összehasonlítása.

Majd összehasonlítja az 1932-es rezsim
számadatait, a mai vezetőség adatait szem-
ben. Ezt a rezsimet évek óta a „könyvmű” és
ernő erősebb juttatásokkal illették, holott a mai
saját magát „purifikáló” rezsimnek nevezte
előszereget. Míg a múlt rezsim 1932-ben
8.048.274 lejt költött, addig 1934-ben 7.534.076
összeget költött az Ullmann rezsim. Tehát
igaz, hogy 514.198 lejtel kevesebbet költött
el a mai rezsim, de nézzük, hogy ezzel szem-
ben a komoly rendszerezett számlák mennyi-
vel csökkentek. Igy például a jelenlegi rezsim
a tisztviselők fizetését cca fél millióval, a
szubvencióknál és iskoláknál 326.509 lejt re-
dukált, kérte

hova lett az a 826.509 lei diffe-
rencia?

Az iskoláknál rámutat arra, hogy a gyer-
mekek nem tudnak a zsidó iskolába járni a
fundij miatt, amelyet a szubvenció megvo-
ndása eredményezett és a jelenlegi rezsim
minden erejével azon van, hogy saját rezsimbe
állítsa az iskolát, ami üzleti szempontból
lehet helyes.

de egy iskola, amelynek 800
tanítványa van, nem lehet „üz-
let” egy hitközségnek, mert az
iskola azért van, hogy dolgoz-
zék a köz érdekében és a hit-
község főfeladata, hogy ráfi-
zessen az iskolára, minthogy
minden közület, kereskedelmi
iskola, zsidó lyceum stb ráízelt
iskolájára és a félmillió illegá-
lis kiadást, amelyet önmaguk
tisztelhetlenségre állására költöttek,
inkább az iskolára költöttek
volna.

A súlyos illegális és egyéni cé-
lokra adott milliós kiadások
miatt szorultak ki szegényesorsu
zsidó gyermekünk az iskolából.
Ezért panaszkodnak szegény-
ünk, hogy a hitközség vezető-
sége nem gyakorolja az eddigi
mértékben jótékonykodását és
ezért történéhetett meg az a
hallatlan eset, hogy az elme-
kórházban szenvedő zsidó tes-
tvéreinknek még 2000 lejt értékű
pászka sem jutott a husvét
ünnepek alatt.

Végül javasolja, szűnjön meg a dema-
gógia, a számadatokkal való könnyelmű
operálás és inkább keressék az utat, hogy
ne kerüljön többé arra sor, hogy „illegális”
kiadásokra költsenek cca egy millió lejt, ha
nem kiutat keresnek, hogy négy állion
helyre a béke az oradeai hitközségben. Köl-
csönösen, az általános érdeket szemlélve ter-
társával hassanak oda, hogy ne legyen többé
ennyi harc és visszavonás, anélkül is inkább,
mivel a zsidókat annyira oszromolják minden
vonalon, hogy csak a békés egyetértés se-
gíthet.

Ullmann István hosszabban válaszolt
Kesztenbaum beszédére, megpróbálta annak
fulmináns erejét tompítani, de ez nem nagyon
sikerült neki és a képviselőtestület és a több
száz főnyi hallgatóság sőt aig határis alatt
volt a számokkal jól alátámasztott beszédnek.
Este 9 órakor ért véget az izgalmas köz-
gyűlés.

— Házasság. Deutsch Regln urleány
(Subotica) és Deutsch József kereskedő (Med-
ias), folyó hó 21-én, Lág Bismarck tartják
Salaonán (Sir. Mihai Viteazul 14) esküvőjüket.

— Lengyelországi hírek. Ismeretlen
teljesek pészach utolsó napján a varsói
„Makkabi” sport terezen bombákkal merényletet
követtek el. A robbanószerek elpusztították az
összes motor olvakokat, egyéb vízi sport-
eszközöket. Elégelt a tribün és a rakétkházak
is, ahol sok sporteszköz volt felhalmozva. A
kört 15 000 zsidóra becsülték. Ugy hiszik, hogy
a teltesek, a felosztott antiszemita velleltésu
nemzeti radikális ifjúsági szervezetből kerültek
ki. — Ryki városkában az Ennepek alatt zsidó
ellenes kilengések voltak, amelynél számos
zsidót súlyosan megsebesítettek. Sane Teich-
man nevű mestáros, aki súlyosan megsebe-
sült, kórházba kellett szállítani. Csak amikor
zsidó felkérésre a sarosta rendőri segítségét
nyújtott, csendesült el a hangulat. — Szvé-
dowicz városban az antiszemita nemzeti redi
kális párt két vezetője, Eugen-Aug. Schlegler
és Stanislaw Pajak azt a hírt terjesztették, hogy
Josef Gwalczynsky nevű városi tisztviselői
zsidók meggyilkolták, hogy vért rituális céla
ra vegyék. A rendőrség bevezette a nyomozást
és kiderült, hogy a két antiszemita vezető,
elcsalva a szerkesztőt és meggyilkolták,
hogy kirabolhassák. Azért látták ki az egész
rituális gyilkosság-mesét, hogy elérjék ma-
guiról a figyelmet. A gyilkosokat letartóztatták
és bezárták őket a fogságba.

HETI GLOSSZÁK

A „Stürmer”
képtelen uszításai

Sokszor írunk már róla, de — sajnos —
nem lehet naprendre térni felette. Olyan
eszközökkel dolgoznak, amely a leghajmeresz-
tőbb, amit valaha is kitaláltak. Igy kitaláltak
már a zsidóságot végig sértő és a „Stürmer”
szerkesztőségében kiagylt apróhirdetéseket.
Igy legutóbb a következő hirdetés jelent meg:
„Für einen geschlechtsreifen elfjährigen jü-
dischen Jungen, wird eine blonde arische
Schickse gesucht”. Jobb ha nem fordítjuk le
magyarrá. Aki nem érti meg, annak jobb is.
A tendenciája félreérthetetlen. Azt akarja ezzel
dokumentálni, hogy a zsidók 11 éves korukban
egyben sem török az esztiket, csak hogy
miképpen udvarolhatnak egy szőke zsidó árja
„sikszének”. Szegény 11 esztendőös zsidó gyer-
mek. Nekik azt kell átérteni, amit még talán
soha zsidó gyermek nem élték át. Egy „kul-
turnép” körében élve, néznők kell, hogy
szülieik miképpen esnek a kenyérfelenség sítvá-
sába, érezniük kell, hogy mint egy egér
fogóban, nincs kiút abból, a pokolból, amit
Hitlerék készítenek elő nekik. Egy 11 éves,
rosszul táplált, sápadt, lejt német zsidó gyer-
meket azzal régalmaz Sreicher, ez a verszom-
jas fenevad, hogy szőke német trampilokról
álmódozik. Nos, ha tudomására lehetne adni
Strelchernek, akkor megmondanánk, hogy
Göring menyasszonyának fényképe nézve, ez
a híres Sonnenman kisasszony, egy lehetetlenül
stupid arckifejezést szőke hárgyú cseléd, aki
ről legfeljebb a Domino-bárban álmódoznak
Berlinben, de nem agyongyórtott 11 éves
fiúcskák. De nem is ez fontos, sem nekik, sem
nekünk. Sreicherék arra építenek, hogy a
sörön hizott, csak uniformiselt és „rend,” ért
lelkesező német-árja agyvérőket ez a rém-
rejtő megfogja. Ez a bornirtság, hogy egy
11 éves zsidógyereket szemel vel, az ő szőke
szemfényükre. Mi ugy gondoljuk, a mai német
zsidó ifjú álmeitak nevelőbbje, hogy elkerül-
jön abból ez országból, lehetőleg Palesztinába
és nem gondol egy pillanatra sem arra, hogy a
„Stürmer” népét nézze. Sem annak férti,
sem női tagjait. Egyformán undorítottok ahányan
vannak.

Menjünk Madagaszkarba?

A berni nagy perben a védelmet Fleis-
chauer erlurti kapitány látta el. Féltemeles
hírt elismert. Lapkiadó vállalata van és a
zsidóellenes brosúrák, könyvek kiadója. Na-
pokig állott a bírói fórum előtt és vádolt. A
zsidóság a „vádoltak padján” áll és a kép-

A cár katonái

I. Miklós cár 1827 augusztus 20-án utalt
adott ki az ujoncozásról és a katonai szolgá-
latról. Ez a parancs a többi közt hangsúlyozta,
hogy „a zsidók katonai szolgálataiközben nyeri
műveltségüket és képességeiket, szabadulásuk
után (25 évig tartott a szolgálat) családjuk
körében terjeszthetik a maguk üdvére.” Az
ujonckor toborzása a községek feladata volt és
minthogy senki sem akart önként jelentkezni
és ebben a tekintetben a zsidók és a görög-
keletiek közt nem volt különbség, a községi
hatóságok valósággal rendőrtügyönki teendő-
ket végeztek. Sorozás előtt a kizemelt áldo-
zatok messzi városokba menekültek, erdőben
és árkok mentén bujdosnak. Ebből az időből
való az alábbi zsargon vers:

Das Lukas is arabgekommen af jidsche
Seliner (Saldner)
Senen mir sich zuloften in die puste
(leere) Wälder . . .
In alle puste Wälder senen mir zuloften
in puste Gruben (Gruben) senen mir
verloffen . . .
Oj, weih! . . .
A toborzás valóságos razzia volt. A rend-
őrség embereit „chapper”-eknek nevezték.
(Chappé lengyelül annyit jelent, mint fogni,
elfogni.) Ha a létszám nem lett ki a katonai
szolgálatra kötelezettek, egész fiatal gyere-
keket soroztak be. Sokszor éjjel rohanták meg
a házakat és szaktították az szüleiől 8—12

Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?
Ha nem —
ugy kérje minden posztókereskedésben
csakis a
TELLMANN VILMOS ÉS TÁRSAI RT.
brasovi posztógyár által gyártott
kiváló minőségű szövetkülönlegességeket!
Meg fog győződni, hogy gyártmányait egyetlen posztógyár termékei sem mulják felül!

telenebbnél képtelenebb vádakat vágta fejünk-
hez. Mi, zsidók csináltunk eddig mindent a
világban — mondja Fleischhauer. Mi voltunk
a világháború kezdeményezői és mi voltunk
a befejezői. Mi csináltuk a kapitalizmust és
mi a bolszevizmust. Mi „uralkodunk a világon”,
ahogy a „Moment” című varsói lap is írta —
állítja a kapitány. (Egy jiddis lap, mint argu-
mentum.) Igen, ez a „Moment” írja, hogy a
francia-angol légügyi egyezményt egy Polja-
kow nevű zsidó készítette el, tehát a „zsidók
műve” és ezzel nagy csapást mértek Hitlerre.
De a Kellogg-paktumot is zsidó esztelte ki.
Mindent mi csináltunk, szerinte. Mi nem hisz-
szük ezt el, annál kevésbé, mert tudjuk, hogy
bizony sok — mindent nem tudunk csinálni
mert ha valóban tudnánk, akkor nem volna
ilyen zsidóellenes hangulat az egész világon.
Legérdekesebb viszont a „megoldás”
módja, ahogy Fleischhauer szerelné a kérdést
elminálni. Ő ajánl nekünk valami extralimom
dolgot. Vegyük egy szigetet. Mondjuk Ma-
dagaszkart. Eladó. Eppen a legutóbbi heke-
ben olvastuk, hogy 50 millió fontért akarják
az olaszok megvenni. Megéri. Megéri, mert
valóban termékeny. De az olaszok mégsem
kapnak utána. Mert egy telepítés nem olyan
egyszerű. Milliórdok kellene hozzá. Sok-sok
pézt. Meg aztán nem is olyan könnyű.
Menni föllet ázni, meg követ törni, betegség
geket kapni, moccsrázást és a többi, egy
egyenlítői klímát megszokni, mert Fleisch-
hauer ur ugy akarja. Mi régebben lakunk
ezeken a területeken, mint a — németek. Ők
még félig vadak voltak, amikor mi már ma-

gasabb erkölcsi piedesztálon állotunk, mint
amilyenek ők — ma állanak. És jön ez a
bornirt kapitány, Hitler mellő reprezentánsa
és menjünk innen — Madagaszkarra. Az Af-
rika közelében levő szigetre és ott létesítsünk
egy zsidó országot. Készüljünk, de még nem
megyünk. Egyelőre érvényesítsük jogainkat
Európában, szereljt jogainkat és inkább épít-
jük — Palesztinát.

Arabok és zsidók
együtt dolgoznak

A hír röviden a következő: Artur Va-
choppe, palesztina főkörmányzó jelenlétében az
akkori mezőgazdasági kísérleti állomáson kon-
ferenciát tartottak a palesztini mezőgazdák.
Nem a zsidó mezőgazdák és nem az arabok.
Hanem zsidók és arabok együttesen. Békésen,
egymás mellett. A Jewish Agency rechohott
mezőgazdasági kísérleti állomás vezetője ki-
emelte beszédében annak jelentőségét, hogy
a két nép, együttesen békésen dolgozik a mező-
gazdaság továbbfejlesztése érdekében. Ez hoz-
záfog járulni a két nép barátságos kapcsola-
tatnak kimélyítéséhez. Azután egy arab nagy-
bírókos beszélt. Megtörténne a kormányzat,
hogy ilyen gondot fordít a mezőgazdaság
fejlesztésére.

Nem esünk a rögtöni hozsannázás hibá-
jába. Tudjuk, hogy a materiális alap, sok
ellenlétes felfogásu embert össze tud hozni.
Tudjuk, hogy a zsidó és arab narancsültet-
vényes termeszelszerileg össze kell fogjon,
hogy minél jobban értékesítse terményeit.
Ez még nem testvérség, ez még nem az.

éves fiukat vagy csellet fogdoszták össze őket.
A szerencsétleneket a községkázán lévő
ujonckamrába zárták, azután a besorozottakat
a keleti tartományokba szállították. Hozzájár-
tozó uly sirtették őket mint, mint a halottakat,
hiszen teljes negyedszázadig tartott a szolgál-
lat. A fiatalon elraboltak 30—35 év múlva
kerültek haza, ha ugyan egyáltalán hazakerül-
tek. A kiskoru ujonckokat kosztra rekták és
mint a kis borjúkat szállították el őket. Egy
ilyen zsidó ujonc transzporttal találkozott
1835-ben Wjatkába menet Alexander Herzen
és könyvében („Emlékek és gondolatok”) így
írja a transport tisztjével folytatott beszél-
getését.
— Kiket visz és hová viszi őket?
— Nézze csak, egész csapat 8—12 éves
gyerekeket fogdosztak össze. Azt hiszem hadi-
hajóra viszik őket. Először ez volt a parancs,
hogy Permbe szállítsák, azután uly parancs
jött, hogy Kazánba kell menni. Az a tiszt, aki
nekem átadta őket, azt mondotta, hogy ször-
nyűség, ami ezekkel a fiukkal történik. Egy
harmadrészük utközben elmaradt (és itt a
földre mutatott) és a transzport fele nem fog
eljutni a rendeltetési helyére.
— Talán valami járvány lépett fel közöl-
tük? — kérdeztem milyen megrendülve.
— Nem, szől sincs róla egyszerűen el-
hullanak, mint a legyek. Ezek a gyöngye bete-
ges zsidógyerekek nincsennek hozzászokva,
hogy napi tíz órát gyalogoljanak és száraz
lőnnyén éljenek. Egy ideig köhécsölnek, azután
elpusztulnak. Hé, — szólt most a kísérő ka-

tonák egyikéhez. Állítsd csak ta pra a gyer-
rekeket.
És most, — írja Herzen szívefacsaró
jelenetnek voltam a tanuja. A gyerekeket sor-
baállították. Rejtetős kép! A 12—15 évesek
még csak tartották valahogy, de a 8—9 éve-
sek . . . A legfelekebb esetet sem volna képes
ezt a képet megörökíteni. A sápadt hászott
testű gyermekek óriási katonaköpenyekben
álltak és teheletlenségükben izgalmat esdő
tekintettel csüngtek a nyers katonákon. Vértel-
telen ajkuk, karikás szemük lázról és hideg
telésről tanusdott. Így marsoltak ezek a
boldogtalan fiúk az Észak tenger felől süvöltő
hideg szélben a hatálba . . . Megr-gadtam a
tiszl kezét és ugy kértem: Kínélje őket . . .
Azután kocsmiba ugrottam, simi szereltem
volna, nem tudtam uralkodni magamon . . .
A nagy orosz publicista csak utközben
látta a fiatal mártírokat, de nem tudhatta, mi
ilyen sors vár rájuk, mi történik velük a ka-
szácnyák falai közt. Ezekről a borzalmakról
néhány tudelő ujonc tudósítja az utókort.
A kiskoruakat „kannonista zsidóalkj”-ba o-
sították és vallásos nevelésű álliszleket biz-
tak meg, akik mindent elkövettek, hogy meg-
térítsék őket. Ha a görög-keleti lelkész intel-
mek nem használtak, a kiképző álliszleket lép-
tek munkába. A térítés inkvizíciós eszközök-
kel történt. A legenyhébb az volt, hogy az
első gyermekeket felrázták és órák hosszú
térdelelték őket, minnaddig, amíg kijelentet-
ték, hogy hajlandók hitüket elhagyni.
Az ellenállóknaik hajnalig kellett térdel-

